

Setze artistes amics reten homenatge al creador valencià

Amb Mompó

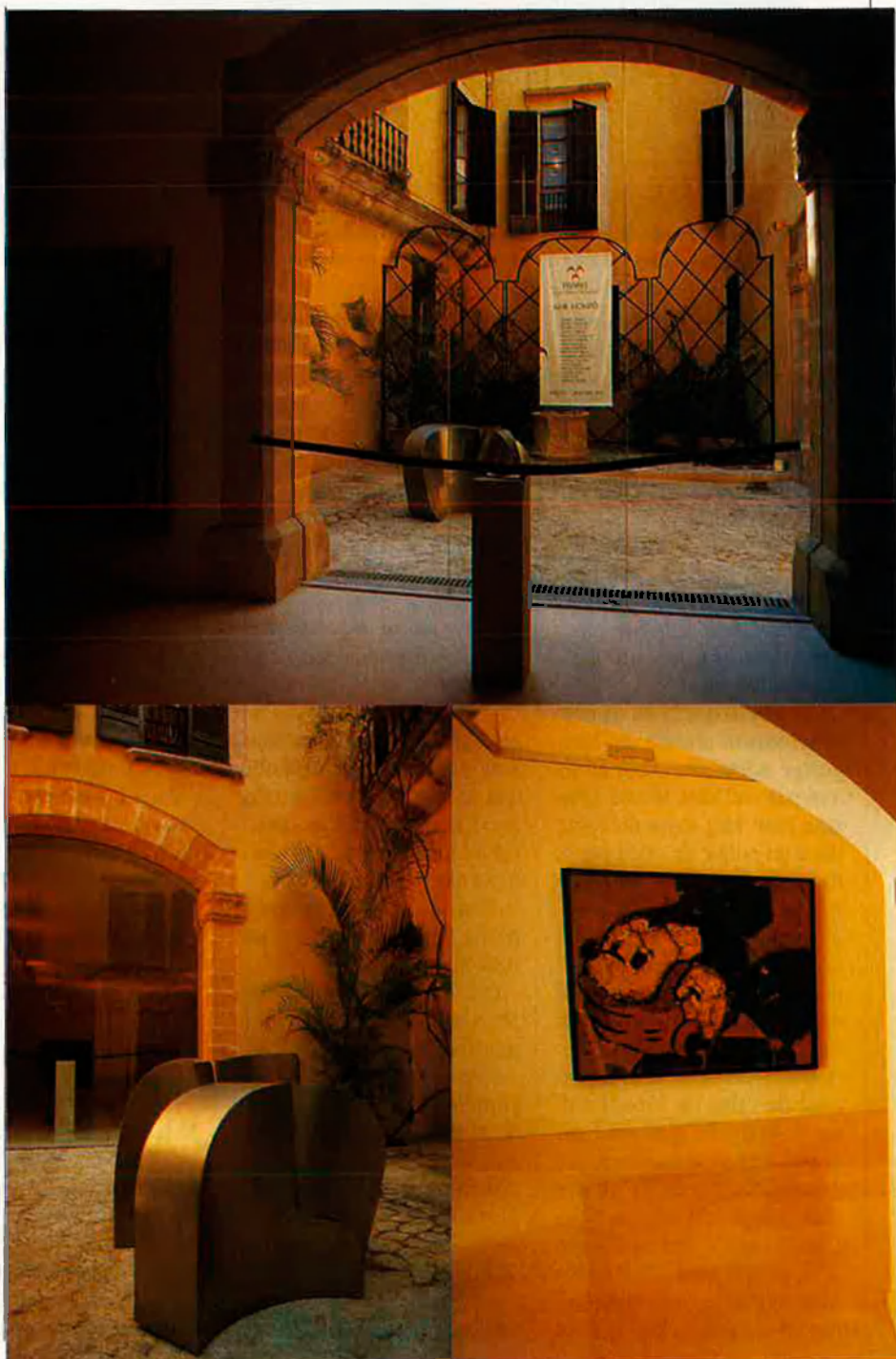
A Palma, al Centre Cultural Contemporani Pelaires, té lloc una exposició múltiple d'homenatge a Mompó.

La mostra col·lectiva que podem gaudir al Centre Cultural del carrer de Verí (que en aquests moments realitza les funcions gairebé pròpies d'un esperat espai-museu dedicat a l'art contemporani que mai no arriba), representa una doble satisfacció. Per una part, realitza un recorregut a través de l'obra de Mompó (València, 1927), des dels anys 64-65 fins als vuitanta. I per l'altra, interessar-nos per l'obra més recent, en la majoria dels casos, dels companys artistes del creador valencià.

El conjunt d'artistes que s'han aplegat en aquesta ocasió és realment important i molts d'ells han estat elements molt significatius dins les diferents directrius artístiques desenvolupades en els darrers quaranta anys a l'estat espanyol. Així, cal recordar la importància que cap als anys cinquanta va tenir el debat sobre l'art abstracte, amb fites tan assenyalades com l'agost de 1953 a Santander amb el I Congreso de Arte Abstracto, que va estimular alguns dels joves aleshores inquietos i que avui podem contemplar, com M. Millares o A. Gabinc. Durant el maig de 1956, tornam a tenir aplegats els M. Chirine, R. Canogar, M. Rivera, F. Ferreras, M. Miralles... al I Salón Nacional de Arte No Figurativo que es va celebrar a València a la Sala d'Exposicions de l'Ateneu mercantil. Durant el desembre d'aquest mateix any es forma el Grup Parpalló en el qual Mompó participà junt amb A. Alfaro, A. Gabino o J. Genovés, i poc temps després, concretament el febrer del 57, es creà el grup El Paso.

En aquest context d'aires renovadors i experimentals (malgrat que a partir de 1958 el règim franquista utilitzi el prestigi internacional de l'avantguarda artística), és quan es produeix la projecció de Mompó. En la inauguració de la galeria Juana Mordó a Madrid (1964), el bon ull i l'amistat que hi mantenia la galerista provocarà la unió de molts dels aquí presents.

Entre els escultors, A. Gabino participa

amb dues peces d'aquest any, M. Chirine ho fa amb una composició de ferro forjat de 1955 i una amb el títol *Aeróvoros XIV* del 88. El basc E. Chillida presenta obres del 85, Gure *Aitaren Etxea* primera versió i *Lo profundo es el aire. Estela V* del 88, ambdues també de ferro. F. Ferreras hi té dues peces en relleu del 90, mentre que A. Alfaro ens ofereix una *Bailaora* i una *Amazona*.

Dels pintors cal destacar l'obra amb el significatiu títol *Homenaje a Mompó* del 91 realitzada per L. Muñoz, com també *Isla Velta* i *Lisnaix natural*. Hernández Pi-

juan presenta dues obres del 89 i 90, d'un radical reduccionisme sígnic i cromàtic. Ràfols Casamada, obres del 88 i 90. Canogar, dos *Nocturnos Urbanos números 1 i 6*, i M. Valdés dos grans olis damunt arpillera recents. Mignoni està representat amb dues de les seves arquitectures espacials dels 88-89, mentre que Soto continua dins les seves experimentacions òptiques. Finalment J. Guinovart exposa dos impactants *Blues*, Genovés exhibeix dues teles i Millares un *Animal de fondo* del 65.

El recorregut pel conjunt d'obres de

Mompó comença amb una curiosa i significativa obra de 1964, *Historia de un día* i observa el fet curiós perquè està realitzada amb pintura acrílica negra. Continua amb quatre obres dels anys seixanta, *Iros alta mar* i *Sense títol*, del 65; *Escenas de una calle* del 68 i *Gente saliendo* del 69. En totes elles es poden observar inscripcions com "Hay un solo carro de helados" o "Busca el mar". De la dècada dels setanta s'exhibeixen *Gente saludando de frente* i *Gente mirando el mar* del 70, *Gente en el campo saliendo a la luz* del 75 i *Verberna* del 76. Ja en els vuitanta trobam dues obres del mateix anys 1980, *Alaró* del 81, realitzada amb pintura damunt metacrilat, *Vecinos hablando en la calle* del 85 i d'altres. Al mateix temps i a la planta inferior hi ha exposada una sèrie d'obra gràfica realitzada l'any 1985.

De la personal poètica de Mompó convé recordar el qualificatiu de "cromatista" que allà pels anys seixanta ja va advertir el crític i historidador de l'art J.M. Moreno Galván referint-se al seu particular ús dels colors, assenyalant també la influència de la tradició moderna de la pintura valenciana pel seu fort sentit lumínic i cromàtic.

La identificació llum-color adquireix un sentit específic amb una clara intenció alhora lúdica i poètica. Les seves característiques matisacions dels blancs com a base per a les construccions coloristes de qualitats, moltes vegades més pròpies de les aquarel·les que de l'oli, li serveixen per a establir un diàleg ambigu amb l'espectador. És així que ens arriben més que figures, formes i rastres, més que accions, signes i suggerències i ratlles i punts i angles... tot un món de cal·ligrafies elementals (a voltes s'ha recordat el paral·lelisme amb Klee) sorgides a partir de possibles al·lusions figuratives i que estructuraven les seves composicions. Quant als temes, tots ells reflecteixen un interès reiterat per la vida del carrer, la seva gent, el mar, els paisatges... producte del seu profund caràcter observador, allunyat de qualsevol grau de violència o qüestionament tràgic com succeeix a altres pintors de la seva generació.

La mostra, que es prolongarà fins al mes de desembre, ha significat, en definitiva, un emotiu homenatge d'aquests setze amics i companys creadors de l'artista valenciana que es troba en una malaurada situació. Cal esperar que s'haurà sentit satisfet i haurà rebut amb plaer aquesta mostra realitzada en aquesta illa que ell tant estima.

Miquel Payeras

